

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

12 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
președinte – Gurschi Constantin,
judecători – Timofti Vladimir și Gordilă Nicolae,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar declarate de către inculpatul Orehov Vadim și avocatul acestuia, Ropot Veaceslav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013 în cauza penală privindu-l pe

Orehov Vadim Ivan, născut la 17 octombrie 1963, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Columna 5, ap. 9; termenul de examinare a cauzei fiind:

- *în prima instanță din 17.11.2011 pînă la 09.10.2012;*
- *în instanța de apel din 27.11.2012 pînă la 24.01.2013;*
- *în instanța de recurs din 16.05.2013 pînă la 12.06.2013,*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 octombrie 2012, Orehov Vadim a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 11 ani închisoare, cu ispășirea pedespei în penitenciar de tip închis.

2. *În fapt*, prima instanță a reținut, că Orehov Vadim la data de 17 iulie 2011, în jurul orei 00⁰⁰-00³⁰, aflându-se la domiciliul său din str. Columna 5, ap. 9, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a intrat în conflict cu Grebennicov Vladimir, cauzându-i acestuia mai multe plăgi tăiate în regiunea cutiei toracice și a abdomenului, care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1327 se califică ca leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul cărora, la data de 20.07.2011 Grebennicov Vladimir a decedat.

În drept, acțiunile lui Orehov Vadim au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și sănătății, care a provocat decesul victimei.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpatul Orehov Vadim, care a solicitat casarea acesteia și reexaminarea cauzei obiectiv, invocând că instanța a comis o eroare în ceea ce privește administrarea probelor și nu a luat în vedere starea de legitimă apărare a inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013 a fost respins ca nefondat apelul inculpatului și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. Instanța și-a argumentat soluția prin aceea, că prima instanță a stabilit în mod corect starea de fapt și vinovăția inculpatului, care a fost dovedită în instanță cu certitudine, dînd faptei săvîrșite de către Orehov Vadim încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

5. Nefiind de acord cu decizia menționată inculpatul Orehov Vadim și avocatul acestuia, Ropot Veaceslav au declarat recursuri ordinare.

5.1. Inculpatul în recursul declarat solicită casarea deciziei, invocând că ședința instanței de apel s-a petrecut fără traducător, că probele au fost obținute cu încălcarea codului de procedură penală, deoarece cu certitudine este dovedit faptul că partea vătămată l-a amenințat pe el și soția sa cu moartea, din care considerent a fost nevoit să se apere.

5.2. Avocatul Ropot Veaceslav, indicând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în recursul declarat solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Orehov Vadim să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, invocând că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii;

- în cadrul examinării cauzei penale atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel a fost constatat cu certitudine faptul că infracțiunea a avut loc datorită comportamentului provocator al părții vătămate;

- în acțiunile inculpatului se regăsesc elementele legitimei apărări, care a fost depășită datorită afectului psihologic și fricii inculpatului, ca nu cumva partea vătămată să-i omoare soția, care la acel moment fusese lovită și ulterior apucată de gât de către acesta;

- instanța de judecată urma să țină cont de cumulul de circumstanțe atenuante prezente în speță, care oferă posibilitatea de aplicare a unei pedepse mai blânde prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal sau art. 79 Cod penal.

6. Verificând argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi declarate inadmisibile reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului declarat în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent.

Drept temeii pentru declararea recursului, avocatul Ropot Veaceslav a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că aceste temeii nu și-au găsit confirmarea în cauza dată, precum și nici temeiiurile invocate de către inculpatul Orehov Vadim.

În acest sens, Colegiul penal menționează, că instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, just încadrând acțiunile lui Orehov Vadim în baza art. 151 alin. (4) Cod penal — vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și sănătății, care a provocat decesul victimei.

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Instanța de recurs, în special menționează că, argumentul recurenților, precum că Orehov Vadim a comis infracțiunea fiind în legitimă apărare, reieșind din comportamentul provocător al victimei și care l-a amenințat pe inculpat și soția acestuia

cu moartea, - sunt argumente declarative și inadmisibile, deoarece probele examinate în cauza dată și puse de către instanțele de judecată la baza hotărîrii de condamnare a lui Orehov Vadim dovedesc lipsa legitimei apărări din partea inculpatului.

Potrivit declarațiilor martorului Belov Valerii, martorului ocular al evenimentelor petrecute, rezultă că Grebennicov nu avea cuțit la el și nici nu căuta vreun cuțit. Nu avea intenția să cauzeze prejudiciu inculpatului, deoarece „acestuia puteai să-i dai un pumn și cădea jos, pentru că era beat”. Nu a văzut ca Grebennicov să fi ridicat mîna la soția lui Orehov Vadim, sau că ar fi strîns-o de gît, dar vorbea cu cuvinte urîte în adresa ei. A văzut cum inculpatul ținea în mîna un cuțit și l-a înjunghiat pe Grebennicov de cîteva ori. Potrivit raportului de examinare medico-legală nr. 1327 din 29.09.2011 și 65/1327 din 29.09.2011 decesul lui Grebennicov Vladimir a survenit în rezultatul șocului hemoragic, ca consecință a plăgii tăiate-înțepate a toracelui, penetrante în cavitatea pleurală pe stînga, cu lezarea pulmonului stîng, fapt ce se confirmă prin modificările patologice respective depistate la examinarea cadavrului și adevărate prin examenul de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale: plăgi tăiate-înțepate a toracelui, nepenetrantă și penetrantă în cavitatea pleurală pe stînga, cu lezarea pulmonului stîng; plagă tăiată-înțepată a hemitoracelui drept nepenetrante în cavitatea pleurală, plagă tăiată a obrazului stîng, plăgi tăiate-înțepate nepenetrante a coapsei stîngi și peretelui lateral stîng a abdomenului – leziuni care au fost produse de un corp înțepător, posibil în timpul și circumstanțele indicate, se află în legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Legitima apărare se caracterizează prin existența unui atac, a unei agresiuni care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public și care impun cu necesitate acțiuni de apărare pentru ocrotirea și protejarea valorilor sociale menționate expres de lege.

Potrivit legii – art. 36 alin. (2) Cod penal –, atacul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie direct, imediat, material și real;
- îndreptat împotriva propriei persoane, a altei persoane sau împotriva unui interes public;
- să pună în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Atacul este *direct* cînd prin el se creează un pericol care amenință nemijlocit valorile ce pot forma obiectul legitimei apărări, deci în acest caz trebuie să existe o legătură de la cauză la efect între atac și pericolul grav creat.

Un indiciu al caracterului *imediat* al atacului este intervalul mic dintre momentul începerii atacului și momentul apariției pericolului. Dacă acest interval este mai mare, în așa fel încît să existe posibilitatea înlăturării lui prin alte mijloace decît săvîrșirea faptei prevăzute de legea penală, atacul nu poate fi considerat ca imediat și nu legitimează acțiunea de apărare.

Alt indiciu al caracterului *imediat* al atacului este atunci cînd atacul se află în desfășurare, în evoluția sa pînă în momentul consumării. Un asemenea act se află într-un raport de concomitență cu pericolul generat de agresiune și cu necesitatea actului de apărare. Dacă atacul s-a consumat, nu se mai poate invoca legitima apărare, întru-cît nu sunt întrunite condițiile legii în ceea ce privește desfășurarea în timp a atacului, cînd valoarea este supusă pericolului de a fi lezată. Atacul se consideră consumat atunci cînd agresiunea a luat sfîrșit, iar odată cu ea încetează de drept și pericolul pentru valorile ocrotite de lege.

Atacul este *material* cînd el se realizează prin fapte de natură să provoace modificări materiale, fizice asupra valorilor împotriva cărora se îndreaptă. Atacul este recunoscut material în cazul cînd acesta se asociază cu diferite instrumente, mijloace care sunt în măsură să provoace o modificare fizică a valorilor ocrotite de legea penală. Împrejurarea că o persoană este înarmată nu poate fi considerată că ar constitui un atac material care să justifice legitima apărare, atîta timp cît nu se încearcă să se facă uz de arma respectivă.

Atacul este *real* cînd acesta este obiectiv și nu este presupus de persoană. Atacul real constă în actul de agresiune care este pe punctul de a se produce, care amenință cu realizarea lui, existînd certitudinea îmfăptuirii sale. Atacul real nu trebuie confundat cu atacul eventual, deci cu o agresiune care s-ar putea produce cîndva în viitor sau cu teama față de un atac doar presupus. Atacul eventual nu poate fi luat în considerație la constatarea stării de legitimă apărare, deoarece în asemenea situații nu se poate stabili un raport de cauzalitate cu actualitatea pericolului, persoana amenințată de un astfel de atac putînd lua diverse măsuri de prevenire a pericolului care să nu conștie în fapte prevăzute de legea penală.

Raportînd cele menționate mai sus, Colegiul remarcă că aceste condiții obligatorii ale atacului (săvîrșit în legitimă apărare) nu și-au găsit confirmare în speța dată, din motivul că atacul efectuat de către Grebennicov Vladimir asupra lui Orehov Vadim nu a fost direct, imediat, material și real.

Simpla presupunere a lui Orehov Vadim că atacul ar fi putut avea loc nu este suficientă pentru a considera apărarea ca legitimă, deoarece declanșarea atacului trebuia să fie atît de aproape de realizare, încît dacă persoana constrînsă să se apere (Orehov Vadim) nu ar fi reacționat în acel moment, ea ar fi fost cu certitudine expusă pericolului.

Faptul că Grebennicov Vladimir nu avea nimic în mîna și faptul aplicării mai multor lovituri de cuțit de către inculpat, nu justifică în nici un fel aplicarea acestor măsuri de apărare din partea lui Orehov Vadim.

Totodată, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul inculpatului Orehov Vadim, precum că în ședința instanței de apel nu a fost prezent interpretul (translatorul), prin ce i-a fost lezat dreptul la apărare. Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 18.12.2012 în ședință a participat interpretul Viorica Gadîmba, iar în ședința din 24.01.2013 a participat interpretul Oxana Bucicov (vol. II, f.d.16-24), care a semnat recipisa, precum că este avertizată conform art. 312-313 Cod penal, dar și procesul-verbal de interogare a inculpatului și a martorului Orehova Tatiana.

Lipsit de temei probant este și argumentul avocatului Ropot Veaceslav, care consideră că instanțele urmau să-i reducă lui Orehov Vadim din pedeapsa principală, așa precum prevede art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal.

În acest sens, Colegiul menționează că instanțele de judecată, just au aplicat pedeapsa lui Orehov Vadim, fără aplicarea prevederilor art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, deoarece în cauza dată nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante sau agravante, iar circumstanțele atenuante enumerate de către avocatul Ropot Veaceslav nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Mai mult, dezacordul părților în proces cu soluția adoptată de instanța de judecată, nu neapărat înseamnă că soluția conține careva erori de drept. Motivele aduse de către recurenți, precum că instanțele de judecată nu au dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt și nu sînt prevăzute ca temei pentru recurs, în art. 427 Cod de procedură penală.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorii recursurilor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în procedura de recurs ordinar se verifică numai chestiunile de drept.

În acest context, Colegiul penal conchide că temeiurile pentru recurs ordinar declarate de inculpatul Orehov Vadim și avocatul Ropot Veaceslav, nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și din aceste considerente recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Orehov Vadim și avocatul acestuia, Ropot Veaceslav împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013 în cauza penală privindu-l pe **Orehov Vadim Ivan**, fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 iulie 2013.

Președinte

Gurschi Constantin

Judecători

Timofti Vladimir

Gordilă Nicolae